

WIEŚCI AKADEMICKIE

CZASOPISMO
UNIwersytetu
PRZYRODNICZEGO
W POZNANIU

NUMER SPECJALNY XXX 2023
ISSN 1429-3064

PRO
MEMORIA

Każdemu kiedyś

Każdemu kiedyś ktoś bliski umiera,
między być albo nie być
zmuszony wybrać to drugie.

Ciężko nam uznać, że to fakt banalny,
włączony w bieg wydarzeń,
zgodny z procedurą;

prędzej czy później na porządku dziennym,
wieczornym, nocnym czy bladym porannym;

i oczywisty jak hasło w indeksie,
jak paragraf w kodeksie,
jak pierwsza lepsza
data w kalendarzu.

Ale takie jest prawo i lewo natury.
Taki, na chybił trafił, jej omen i amen.
Taka jej ewidencja i omnipotencja.

I tylko czasem
drobna uprzejmość z jej strony –
naszych bliskich umarłych
wrzuca nam do snu.

WISŁAWA SZYMBORSKA

ODESZLI OD NAS

2022

† 16.10

Maria Fiszer

pracowniczka Katedry Techniki Leśnej

† 10.11

prof. dr hab.
Eleonora Lampart-Szczapa

emerytowana profesor Katedry Biochemii
i Analizy Żywności, kierownik tej Katedry
w latach 2009–2013

† 12.11

Daniela Mańczak

emerytowana pracowniczka Działu
Gospodarczego i Zaopatrzenia

† 14.11

prof. dr hab. Ginter Hruzik

emerytowany profesor Wydziału Leśnego
i Technologii Drewna, kierownik Katedry
Mechanicznej Technologii Drewna w latach
1992–2012, dziekan Wydziału Technologii
Drewna w latach 1996–2002

† 20.11

dr Barbara Szczepaniak

emerytowana pracowniczka Katedry
Technologii Gastronomicznej i Żywności
Funkcjonalnej

† 27.11

Czesław Hotter

emerytowany pracownik Działu Ewidencji
Środków Materialnych

† 5.12

Marianna Wojtasińska

emerytowana pracowniczka Działu
Gospodarczego i Zaopatrzenia

† 15.12

Halina Ostrowska

emerytowana pracowniczka Działu
Gospodarczego i Zaopatrzenia

† 19.12

Grażyna Płóciennik

emerytowana pracowniczka Katedry
Technologii Żywnienia Człowieka

† 21.12

dr Stanisław Czajka

emerytowany pracownik Katedry Metod
Matematycznych i Statystycznych

2023

† 2.01

Wojciech Andraszyk

emerytowany pracownik Katedry Mechaniki
i Techniki Ciepłej

† 3.01

mgr inż. Barbara Wyrwoł

emerytowana pracowniczka Katedry
Hodowli i Produkcji Trzody Chlewniej

† 7.01

Janina Nachcaczewska

emerytowana pracowniczka Stacji
Doświadczalnej Katedry Sadownictwa

† 3.02

dr Jan Borowski

emerytowany pracownik Katedry Inżynierii
Wodnej i Sanitarnej

† 6.02

dr Hieronim Maryniak

emerytowany pracownik Katedry Zoologii

† 1.03

dr inż. Stanisław Lisiewicz

emerytowany pracownik Katedry Geodezji

† 23.03

prof. dr hab.
Stanisław Podsiadłowski

emerytowany profesor Katedry Inżynierii
Biosystemów w latach 1976–2020

† 7.04

prof. dr hab. Piotr Konieczny

profesor Wydziału Nauk o Żywności
i Żywieniu, kierownik Katedry Zarządzania
Jakością i Bezpieczeństwem Żywności
w latach 2013–2021, prodziekan ds. studiów
stacjonarnych w latach 2008–2012,
prodziekan ds. studiów niestacjonarnych
w latach 2006–2008

† 13.04

dr Danuta Gembicka

emerytowana pracowniczka Katedry
Technologii Rolnej WSR

† 19.04

Katarzyna Borowiak

pracowniczka Domu Studenckiego „Maćko”

† 14.05

prof. dr hab. Mieczysław Czekalski

emerytowany profesor Katedry Roślin
Ozdobnych, kierownik tej katedry
w latach 1984–1993

† 30.06

Maria Paszczak

emerytowana pracowniczka Działu
Gospodarczego i Zaopatrzenia

† 5.07

mgr inż.
Ewa Daszkiewicz-Borówczak

emerytowana pracowniczka Sekcji Praktyk
na Wydziale Rolnym

† 9.07

Irena Owczarek

emerytowana pracowniczka Działu
Gospodarczego i Zaopatrzenia

† 3.08

Janina Urbaś

emerytowana pracowniczka Wydziału
Medycyny Weterynaryjnej i Nauk
o Zwierzętach

† 5.08

prof. dr hab.
Bohdan Bronisław Drogoszewski

emerytowany profesor Wydziału Leśnego
i Technologii Drewna, prodziekan Wydziału
Leśnego w latach 1987–1990, kierownik
Katedry Hodowli Lasu w latach 1996–2003

† 7.08

prof. dr hab. Jolanta Komisarek

profesor Wydziału Inżynierii Środowiska
i Inżynierii Mechanicznej, dziekan Wydziału
Inżynierii Środowiska i Gospodarki
Przestrzennej w latach 2008–2016,
prodziekan Wydziału Melioracji i Inżynierii
Środowiska w latach 2002–2008, kierownik
Katedry Gleboznawstwa i Rekultywacji
w latach 1997–2023

† 9.08

Zbigniew Grześczyk

emerytowany pracownik Centrum Kultury
Fizycznej

† 19.08

Gabriel Szczeciński

emerytowany pracownik Działu
Technicznego

† 9.09

prof. dr hab. inż.
Lesław Andrzej Łabudzki

emerytowany profesor, dziekan Wydziału
Leśnego w latach 2002–2008, prodziekan
Wydziału Leśnego w latach 1996–2002,
kierownik Katedry Gospodarstwa
Łowieckiego oraz Katedry Łowiectwa
i Ochrony Lasu 2005–2010

† 14.09

Włodzimierz Tronowicz

emerytowany pracownik Działu
Technicznego

† 15.09

mgr inż. Wojciech Śliwa

dyrektor Leśnego Zakładu Doświadczalnego
Murowana Goślina w latach 1996–2020

† 30.09

prof. dr hab. Piotr Ilnicki

emerytowany profesor Wydziału
Rolnictwa, Ogrodnictwa i Bioinżynierii,
twórca i kierownik Katedry Ochrony
i Kształtowania Środowiska w latach
1994–2000

† 6.10

prof. dr hab.
Karol Wojciech Duczmal

emerytowany profesor, prodziekan
Wydziału Ogrodnictwa przez dwie kadencje
(1971–1972 oraz 1987–1990), wicedyrektor
(1976–1978), a następnie dyrektor
(1978–1981) Instytutu Produkcji Ogrodniczej

WSPOMNIENIA

Listopad to wyjątkowy moment w roku, gdy potrzeba pielęgnowania pamięci o tych, którzy odeszli, staje się szczególnie silna. Dlatego jak co roku przygotowany został numer specjalny „Wieści Akademickich”

Pro Memoria, poświęcony osobom, których już z nami nie ma. Dziękujemy tym wszystkim, którzy zechcieli podzielić się swoimi wspomnieniami o przyjaciółach, kolegach i znajomych. Niechaj Ci, którzy odeszli, trwają we wdzięcznej pamięci naszej wspólnoty akademickiej.

Eleonora Lampart-Szczapa	6
Ginter Hruzik	7
Barbara Szczepaniak	8
Stanisław Lisiewicz	9
Piotr Konieczny	10
Stanisław Podsiadłowski	12
Danuta Gembicka	13
Bohdan Bronisław Drogoszewski	14
Mieczysław Czekalski	16
Jolanta Elżbieta Komisarek	17
Lesław Andrzej Łabudzki	18
Piotr Ilnicki	19
Karol Wojciech Duczmal	20

Eleonora Lampart-Szczapa

Eleonora Lampart-Szczapa urodziła się 29 stycznia 1946 r. w Poznaniu. Po ukończeniu Technikum Chemicznego nr 2 w Poznaniu w 1965 r. rozpoczęła studia w ówczesnej Wyższej Szkole Rolniczej w Poznaniu na Wydziale Technologii Rolno-Spożywczej. Studia ukończyła w 1970 r., uzyskując stopień mgr inż. technologii żywności i w tym samym roku została zatrudniona w Poznańskich Zakładach Koncentratów Spożywczych. Po dwuletniej pracy na stanowisku głównego technologa podjęła studia doktoranckie na Wydziale Technologii Rolno-Spożywczej Akademii Rolniczej w Poznaniu. Dyplom doktora nauk technicznych uzyskała w roku 1977, następnie została zatrudniona na stanowisku starszego asystenta w Instytucie Podstaw Nauk o Żywności, a w latach 1979–2009 kontynuowała pracę na stanowisku adiunkta w Instytucie Mikrobiologii, Biochemii i Analizy Żywności, przekształconym później w Katedrę Biochemii i Analizy Żywności. Stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie żywności i żywienia – biochemia żywności uzyskała na Wydziale Technologii Żywności AR w Poznaniu w 1998 r. W 2009 r. objęła stanowisko profesora nadzwyczajnego oraz pełniła funkcję kierownika Katedry Biochemii i Analizy Żywności (2009–2013). W dniu 5 grudnia 2011 r. otrzymała z rąk Prezydenta RP tytuł profesora nauk rolniczych.

Główny nurt badań naukowych prowadzonych przez prof. Eleonorę Lampart-Szczapę dotyczył łubinu. Ich celem było uzyskanie rezultatów przekonujących o tym, że hodowane i uprawiane w Polsce nasiona niskoalkaloidowych odmian łubinu są wartościowym surowcem spożywczym o dużym znaczeniu żywieniowym zarówno dla ludzi, jak i zwierząt. Zajmowała się również innymi badaniami, w tym substancji o właściwościach przeciwutleniających i związkami mineralnymi. Szczególne zasługi Pani Profesor to pionierskie badania nad alergenami łubinu, które jako pierwsza zaczęła realizować w wymiarze ogólnopolskim. Prowadząc kompleksowe prace, współpracowała z jednostkami wydziałowymi, uczelnianymi, jak również z wieloma spoza naszej Uczelni, takimi jak np. Akademia Rolnicza w Lublinie, Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN, Instytut Genetyki Roślin czy Uniwersytet Medyczny w Poznaniu. Badania te realizowane były w różnego rodzaju projektach, które uzyskiwała w konkursach ogłaszanych przez KBN, NCN i NCBiR. Ostatni SEGENMAS – realizowany wspólnie z IGR w Poznaniu – prowadziła jeszcze po przejściu na emeryturę.

Profesor Eleonora Lampart-Szczapa odbyła staż naukowy (1991 r.) na Uniwersytecie w Mediolanie, w zespole kierowanym przez prof. Cerlettiego. Wyniki przeprowadzonych badań były

publikowane w wielu czasopismach naukowych zagranicznych i krajowych. Prezentowała je, uczestnicząc w konferencjach międzynarodowych w Niemczech, Holandii, Portugalii, Kalifornii, we Włoszech, na Słowacji, w Szwecji, Korei i Australii. Wielokrotnie wykonywała recenzje dysertacji, prac i dorobku habilitacyjnego oraz publikacji, a także książek i podręczników. Jako ekspert powoływana była do opracowywania opinii o projektach badawczych zgłaszanych do konkursów ministerialnych.

Pani Profesor była znakomitym, ale i wymagającym dydaktykiem. Prowadziła wykłady, ćwiczenia, seminaria i konwersatoria na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych i doktoranckich. Kierowała przedmiotem biochemia na kierunkach prowadzonych przez rodzimy Wydział. Była również współautorem trzech wydań skryptu do ćwiczeń z biochemii. Pani Profesor była współtwórczynią specjalizacji „Analityka żywności” oraz prowadziła cieszące się dużym zainteresowaniem studentów autorskie przedmioty fakultatywne.

Prof. dr hab. Eleonora Lampart-Szczapa była członkiem wielu towarzystw naukowych: PTTŻ, PTB, PTNŻ. Była także członkiem założycielem Polskiego Towarzystwa Łubinowego i członkiem jego Rady Programowej.

Za swoją działalność naukowo-badawczą, dydaktyczną i organizacyjną prof. dr hab. Eleonora Lampart-Szczapa była wielokrotnie nagradzana. Otrzymała liczne wyróżnienia i odznaczenia państwowe – Srebrny Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej oraz wiele nagród JM Rektora.

W świecie nauki postacią prof. dr hab. Eleonory Lampart-Szczapy uchodzi za niekwestionowany autorytet i twórcę ważnych nurtów badawczych związanych z nasionami roślin strączkowych. W tym zakresie ma również wybitne osiągnięcia w kształceniu studentów i młodej kadry naukowej.

Kierując Katedrą, była jej doskonałym Szefem, a przede wszystkim naszym Przyjacielem – o ogromnym zaangażowaniu, życzliwości i szczególnym ciepłem, którym otaczała każdego z nas. Była nadzwyczajną Osobą w codziennych kontaktach, pełną wyrozumiałości, chęci pomocy i wsparcia, i taka pozostanie w naszej pamięci.

Pani Profesor kochała życie, była czułym i dobrym Człowiekiem, zawsze dzielącym się swoim optymizmem.

Stąd tak trudne są słowa pożegnania...

PRACOWNICY KATEDRY BIOCHEMII
I ANALIZY ŻYWNOCI

Ginter Hruzik

Ginter Józef Hruzik, urodzony 10 marca 1944 r. w Lublińcu, zmarł 14 listopada 2022 r. Szkołę średnią – Technikum Przemysłu Drzewnego w Radomsku ukończył w 1963 r. Studia wyższe odbył w latach 1963–1968 na Wydziale Technologii Drewna WSR w Poznaniu, gdzie wykonał pracę magisterską pod kierunkiem profesora Tadeusza Perkitnego. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1974 r., zaś na podstawie pracy pt. „Technologiczna optymalizacja przerobu drewna na materiały tarte i półfabrykaty przeznaczeniowe” uzyskał w 1993 r. stopień naukowy doktora habilitowanego nauk leśnych w zakresie drzewnictwa. W 1995 r. został mianowany na stanowisko profesora nadzwyczajnego. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w 2001 r. nadał dr hab. Ginterowi J. Hruzikowi tytuł naukowy profesora nauk leśnych.

Dorobek naukowo-badawczy prof. G.J. Hruzika z okresu pracy na stanowisku nauczyciela akademickiego na Wydziale Technologii Drewna obejmuje 204 pozycje, w tym 119 oryginalnych prac opublikowanych w czasopismach oraz wydawnictwach krajowych i zagranicznych. Jest autorem trzech patentów i wzorów użytkowych. Wykonał 192 opracowania o charakterze technologiczno-aplikacyjnym, dokumentacyjno-technologicznym i dydaktycznym z zakresu mechanicznego przerobu drewna, a w szczególności technologii tartacznictwa.

Zasadniczym obszarem działalności prof. G.J. Hruzika była mechaniczna technologia drewna, ze szczególnym ukierunkowaniem na kompleksowy przerób surowca i produkcję półfabrykatów.

Ważnym obszarem działalności naukowo-aplikacyjnej profesora są prace dotyczące procesów efektywności przetarcia i opracowane algorytmy procesu przerobu drewna, które umożliwiły stworzenie w 1995 r. programu komputerowego TarGraF przeznaczonego dla tartaków. Na podkreślenie zasługuje podejmowanie przez profesora problematyki związanej z wykorzystaniem drewna pokłeskowego, zwłaszcza po pożarach i klęskach żywiołowych. W badaniach tych ustalono główne czynniki degradacji jakościowej występujące w drewnie pokłeskowym oraz zdefiniowano optymalne głębokości przymowania. Wyniki tych badań znajdują bezpośrednie zastosowanie w praktyce tartacznej.

W badaniach Profesora dotyczących charakterystyki technologicznej i efektywności przerobu bukowego drewna tartaczno-bazy karpackiej – wykonywanych w kraju, w Ukrainie oraz na Słowacji – skwantyfikowano cechy anatomiczno-technologiczne buka tzw. nizinnego oraz górskiego. Do oryginalnych osiągnięć z tego zakresu należy zaliczyć zależność średnicy fałszywej twardzieli w drewnie bukowym od jego pochodzenia, ale również średnicy drzew (kłód). Realizacja tych badań była możliwa dzięki współpracy z Uniwersytetem Technicznym w Zwoleńcu.

Kolejnym obszarem działalności naukowej profesora były od 1998 r. badania dotyczące kwantyfikacji cech

anatomiczno-pomiarowych surowca drzewnego w przerobie tartaczno. Zastosowanie metod komputerowych i kamer cyfrowych do pomiaru cech wymiarowych i technologicznych drewna oraz wykorzystanie systemów scaningowych do klasyfikacji technologicznej tarcicy konstrukcyjnej dla budownictwa jest aktualną problematyką badawczą.

W okresie pracy na Uczelni Profesor odbył wiele staży zagranicznych w znaczących ośrodkach u wybitnych specjalistów w dziedzinie mechanicznego przerobu drewna: w Leningradzkiej Akademii Techniczno-Leśnej u prof. A.N. Piesockiego, na Uniwersytecie Technicznym w Dreźnie u prof. R. Fischera, w Wyższej Szkole Leśno-Drzewnej w Zwoleńcu u prof. J. Palowicza oraz prof. F. Krutela.

Profesor nawiązał kontakty i rozwinął współpracę z ośrodkami naukowymi we Francji (Ensam – Cluny) oraz w Szwecji (Swedish Institute for Wood Technology Research TRÅTEK – Stockholm).

Działalność dydaktyczną Profesor podjął z chwilą rozpoczęcia pracy w WSR w Poznaniu w 1968 r., prowadząc wykłady z technologii materiałów drzewnych oraz pierwiastkowego przerobu drewna: tartacznictwo, technologia wyrobów tartacznych, procesy mechanicznego przerobu drewna, drzewne materiały skrawane. Pod kierunkiem Profesora wykonano łącznie 124 prace dyplomowe. Od 1976 r. realizował wyjazdowe ćwiczenia terenowe dla studentów technologii drewna w „BARLINEK” Sp. z o.o. oraz innych zakładach tartacznych, między innymi Poltarex i KPPD Szczecinek S.A.

Pod kierunkiem Profesora zakończone zostały trzy przewody doktorskie.

Od początku pracy na Uczelni Profesor pełnił wiele funkcji: Przewodniczącego Koła Asystentów przy AR (w latach 1972–1974), Przewodniczącego Rady Oddziałowej ZNP przy Wydziale Technologii Drewna (1980–1981), kierownika Katedry Mechanicznej Technologii Drewna na WTD UP w Poznaniu w latach 1992–2012, Przewodniczącego Zespołu Organizacyjnego Obchodów 40-lecia WTD-AR w Poznaniu (1994), członka Komisji Technologii Drewna PTPN w Poznaniu od 1976 r., członka Komisji Nauk Leśnych i Drzewnych PAN (oddział w Poznaniu) od 1996 r., dziekana Wydziału Technologii Drewna AR w Poznaniu w latach 1996–1999, a także członka Rady ds. Zakładów Doświadczalnych przy Senacie UP w Poznaniu.

W uznaniu osiągnięć w działalności naukowo-badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej prof. Ginter J. Hruzik odznaczony został Brązowym (1978) oraz Złotym (1997) Krzyżem Zasługi. W 2011 r. otrzymał Medal Komisji Edukacji Narodowej. Uzyskał nagrody zespołowe I i II stopnia MNSzWiT oraz wiele nagród JM Rektora Akademii Rolniczej im. A. Cieszkowskiego, a później Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Będzie nam brakowało Pana Profesora...

DR HAB. INŻ. MAREK WIERUSZEWSKI

Barbara Szczepaniak

Barbara Szczepaniak rozpoczęła pracę w Instytucie Technologii Żywności Pochodzenia Zwierzęcego w 1972 r. na stanowisku asystenta jako mikrobiolog. W 1979 r. uzyskała stopień doktora pod kierunkiem prof. dr. hab. Stanisława Sawickiego. Po dłuższym urlopie kontynuowała swoją pracę naukowo-dydaktyczną w Katedrze Technologii Żywności Człowieka w latach 1995–2005. Główny kierunek działalności naukowej dr Barbary Szczepaniak koncentrował się wokół oceny jakości sensorycznej żywności, optymalizacji organizacyjnej żywienia człowieka oraz badania postaw konsumenckich. W tej dziedzinie stała się Ona specjalistką, która chętnie dzieliła się swoją wiedzą i doświadczeniem, podejmując współpracę z pracownikami wielu jednostek naukowych oraz prezentując wyniki prowadzonych badań na konferencjach naukowych. Dr Barbara Szczepaniak była bardzo zaangażowana w proces dydaktyczny prowadzony w Katedrze, opracowała nowatorski program przedmiotów związanych z polityką żywienia i analizą sensoryczną żywności.

Dzięki swojej wiedzy i umiejętnościom dyplomatycznym Pani Doktor zaprojektowała i nadzorowała modernizację

pracowni sensorycznej, która do dziś jest wzorcową pracownią Wydziału, wykorzystywaną przez studentów i pracowników. Była sprawiedliwym i lubianym opiekunem seminariów oraz prac dyplomowych absolwentów Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu.

Wrażliwość dr Barbary Szczepaniak znajdowała odzwierciedlenie w ogromnym zaangażowaniu w pracę społeczną na rzecz środowiska wydziałowego. Była promotorką zmian wizualnych otoczenia budynku Wydziału – to dzięki Niej powstał zielony zakątek, w którym chwilę ukojenia znajdzie dziś każdy z nas. Dr Barbara Szczepaniak była wspianą osobą o pogodnym usposobieniu, które często podkreślamy, wspominając organizowane przez nią Bale Technologa Żywności, jak i okolicznościowe spotkania pracowników.

Była dla nas wzorem nauczyciela akademickiego i człowieka o wielkim sercu, który nigdy nie przechodził obojętnie obok drugiego.

PROF. DR HAB. INŻ.

ANNA GRAMZA-MICHAŁOWSKA

Stanisław Lisiewicz

Stanisław Lisiewicz – emerytowany adiunkt byłej Katedry Geodezji naszego Uniwersytetu – urodził się 12.04.1935 r. w Chłudowie. Był absolwentem Technikum Geodezyjno-Drogowego w Poznaniu. Jako technik geodeta od 1953 r. pracował w Okręgowym Przedsiębiorstwie Mierniczym w Poznaniu. Następnie podjął studia magisterskie na Wydziale Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej, które ukończył w 1961 r. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1969 r. na tymże wydziale. Od 1962 r. do przejścia na emeryturę w roku 2000 był pracownikiem dawnej Katedry Geodezji, a potem Zakładu Geodezji i Kartografii Środowiska dawnej Katedry Melioracji, Kształtowania Środowiska i Geodezji.

Jako specjalista cieszący się ogromnym uznaniem środowiska był członkiem Sekcji Geodezji Inżynierskiej Komitetu Geodezji PAN. Problematyka badawcza podejmowana przez dr. inż. Stanisława Lisiewicza dotyczyła głównie doboru obserwacji w poziomych osnowach inżynierskich oraz badań przemieszczeń budowli, ze szczególnym uwzględnieniem budowli hydrotechnicznych. Był autorem wielu publikacji naukowych z tej dziedziny.

Doktor inż. Stanisław Lisiewicz był wychowawcą wielu pokoleń absolwentów dawnych wydziałów: Melioracji Wodnych, Leśnego, Ogrodniczego i Rolniczego. Prowadził ćwiczenia kameralne oraz zajęcia terenowe w ramach przedmiotu „geodezja” na kilku wydziałach, a na dawnym Wydziale Melioracji Wodnych – wykłady oraz ćwiczenia z części geodezyjnej przedmiotu „Kartograficzne i geodezyjne metody badania zmian środowiska”. Był też – wspólnie z dr inż. Marią Jankowską – współautorem skryptu do tego przedmiotu. Prowadził również wykłady oraz ćwiczenia z przedmiotu „Geodezyjne pomiary specjalne”. Był także promotorem prac magisterskich na macierzystym wydziale. Był wieloletnim członkiem

Międzyuczelnianego Koła Stowarzyszenia Geodetów Polskich. Za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną został w 1984 r. odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

Stanisław Lisiewicz był osobą niezwykle skromną, pracowitą, uczynną i przyjazną studentom oraz współpracownikom. Chętnie uczestniczył w różnych przedsięwzięciach. W ramach współpracy z dominikaninem ojcem Janem Górą realizował wytyczenia obiektów na Polach Lednickich oraz na Jamnej, w ośrodku duszpasterstwa akademickiego „Respublica Dominicana” oo. dominikanów z Poznania. Uczestniczył w pracach inwentaryzacyjnych w klasztorze benedyktynów w Lubiniu. Prowadził także pomiary podczas budowy Kościoła pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika na Osiedlu Bolesława Śmiałego.

W młodości, jako miłośnik speleologii, dr inż. Stanisław Lisiewicz razem z Wielkopolskim Klubem Taternictwa Jaskiniowego penetrował jaskinie tatrzańskie. W ramach wypraw przeprowadził też pomiary niektórych jaskiń. Był wielkim miłośnikiem pieszych wędrówek. Przez lata jeden dzień tygodnia przeznaczal na pieszą wyprawę z Poznania do Chłudowa i z powrotem.

Był oddanym mężem i ojcem dwóch synów: Piotra – znanego dziennikarza „Gazety Polskiej” oraz Pawła – współpracownika prezydenta Bronisława Komorowskiego, byłego szefa gabinetu Prezydenta RP.

Zmarł nagle 26.02.2023 r. Spoczął na cmentarzu w Chłudowie. Pożegnaliśmy Go 3.03.2023 r. podczas mszy św. pogrzebowej w tamtejszym kościele.

Cześć Jego pamięci.

DR INŻ. MARIA JANKOWSKA

PROF. UPP DR HAB. INŻ. JERZY BYKOWSKI

Piotr Konieczny

Piotr Konieczny urodził się 20 grudnia 1956 r. w Poznaniu. Po ukończeniu w 1975 r. II Liceum Ogólnokształcącego w rodzinnym mieście rozpoczął studia na Wydziale Technologii Żywności Akademii Rolniczej w Poznaniu. Już w tym okresie rozwijał swoje przyszłe zainteresowania zawodowe i naukowe w Kole Naukowym Technologów Żywności.

Bezpośrednio po ukończeniu studiów podjął pracę zawodową w Centralnym Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Drobniarstwa w Poznaniu, a w grudniu 1981 r. rozpoczął pracę w Instytucie Technologii Żywności Pochodzenia Zwierzęcego, zajmując kolejno stanowiska: pracownika technicznego, asystenta i starszego asystenta. Prowadził badania pod kierunkiem prof. Waldemara Uchmana, których efektem była praca doktorska pt.: „Technologiczne skutki raduryzacji osocza krwi zwierzęcej”.

W 1991 r. Profesor Piotr Konieczny odbył staż naukowy w Holandii, w prestiżowym ośrodku naukowym TNO Food and Nutrition Research Institute w Zeist jako stypendysta holenderskiej organizacji ds. współpracy międzynarodowej w szkolnictwie wyższym. Zdobyte wówczas doświadczenie i wiedza stały się fundamentem do prowadzenia badań będących przedmiotem rozprawy habilitacyjnej pt. *Hydrofobowość powierzchniowa jako czynnik determinujący wybrane właściwości funkcjonalne preparatów białkowych*. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie technologii żywności i żywienia uzyskał w kwietniu 2002 r. W 2005 r. prof. Piotr Konieczny przeniósł się do Katedry Zarządzania Jakością Żywności, gdzie od 2009 r. został zatrudniony na stanowisku prof. nadzwyczajnego. W latach 2013–2021 był kierownikiem Katedry.

Ważną rolę w rozwoju naukowym Pana Profesora odegrały krótkoterminowe pobyty zagraniczne w Holandii, Niemczech i Stanach Zjednoczonych. Odbył także cykl szkoleń w Polskim Centrum Badań i Certyfikacji w Warszawie, gdzie uzyskał uprawnienia Auditora i Pełnomocnika Systemu Zarządzania Środowiskowego.

Profesor pozostawił po sobie bogaty, znaczący i wszechstronny dorobek naukowy. Wybitne osiągnięcia, a także wynikające z nich tytuły i stopnie naukowe oraz wyjątkowe miejsce w świecie nauki zawdzięczał swojej fascynacji naukową i wielokierunkowo prowadzonym pracom badawczym, obejmującym szeroki zakres zagadnień z zakresu technologii żywności, spośród których należy wyróżnić:

- zagadnienia związane z zagospodarowaniem ubocznych surowców zwierzęcych, zwłaszcza krwi zwierząt rzeźnych, w zakresie których był wybitnym i uznanym ekspertem o niekwestionowanym dorobku naukowym, obejmującym również uzyskanie patentu,
- badania dotyczące oceny właściwości technologicznych i przydatności preparatów białkowych pozyskiwanych z różnych źródeł,
- zagadnienia z zakresu technologii i towaroznawstwa żywności wraz z rozwiązaniami systemowymi

w zakresie zapewnienia oraz doskonalenia jakości i bezpieczeństwa zdrowotnego żywności,

- aspekty ekologii i ochrony środowiska związane z przemysłową produkcją i dystrybucją żywności, w obszarze których Profesor jako jeden z pierwszych w kraju przed kilkunastu laty podjął się badań mających na celu zmniejszenie uciążliwości produkcji żywności dla środowiska.

Należy tu podkreślić, że prof. dr hab. Piotr Konieczny podejmował w badaniach ważne zagadnienia mieszczące się w głównym nurcie współczesnej nauki o żywności. Obejmowały one aktualną obecnie problematykę zrównoważonego rozwoju, produkcji, dystrybucji i konsumpcji żywności. Jego badania charakteryzuje wielokierunkowość, interdyscyplinarność i silne powiązanie z praktyką. Aktywność zawodową cechowało zawsze umiejętne łączenie badań naukowych z działalnością wdrożeniowo-innowacyjną na rzecz przemysłu spożywczego. Ogniwem spajającym wszystkie obszary badań naukowych profesora są zagadnienia związane z technologią mięsa, surowcami ubocznymi, utrwalaniem, jakością, bezpieczeństwem zdrowotnym oraz aspektami środowiskowymi. Profesor wielokrotnie był zapraszany i uczestniczył w międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych, czego rezultatem są liczne oryginalne prace oraz referaty. Był również inicjatorem i brał aktywny udział w organizowaniu wielu seminariów i konferencji naukowych.

Osiągnięcia naukowe profesora udokumentowane są bogatym dorobkiem obejmującym ponad 200 prac, z czego 36 opublikowanych zostało w uznanych czasopismach z listy filadelfijskiej. Składają się na niego zarówno oryginalne prace twórcze, prace przeglądowe, podręczniki, monografie, opracowania książkowe, opinie i ekspertyzy oraz publikacje popularnonaukowe.

Prof. dr hab. Piotr Konieczny był uczestnikiem i wykonawcą w dużych projektach badawczych, z których należy wymienić: realizowane we współpracy z Departamentem Rolnictwa USA w latach 1982–1994, związane z koncepcją zagospodarowania krwi zwierzęcej i osocza; projekt badawczy w ramach ogólnokrajowego Centralnego Programu Badawczo-Rozwojowego dotyczący wykorzystania metod radiacyjnych w rolnictwie; projekt realizowany w ramach współpracy międzyuczelnianej z Uniwersytetem Adama Mickiewicza w Poznaniu w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w sektorze rolno-spożywczym oraz projekt międzynarodowy COST.

Profesor łączył umiejętnie pracę naukową z dydaktyką i kształceniem młodej kadry. Prowadził wykłady i ćwiczenia na wszystkich kierunkach studiów oferowanych przez Wydział, również na studiach podyplomowych. Szczególnie ważny okres jego działalności na Wydziale to pełnienie funkcji Prodziekana ds. Studiów Niestacjonarnych w kadencji 2005–2008,

a następnie Prodziekana ds. Studiów Stacjonarnych w kadencji 2008–2012 i uruchomienie w tym czasie dwóch kierunków studiów, tj. dietetyki i towaroznawstwa (ze specjalnością: zarządzanie jakością żywności). Profesor przygotował dla kilku przedmiotów nowoczesne programy oraz brał udział w opracowywaniu nowych kierunków studiów. Organizował zajęcia terenowe dla studentów oraz krajowe i międzynarodowe praktyki wakacyjne. Pod jego opieką zrealizowano kilkadziesiąt prac dyplomowych – magisterskich, inżynierskich, licencjackich i doktorskich.

Obok tak znamienitej działalności naukowo-badawczej i dydaktycznej nie sposób pominąć innej aktywności, w której Profesor wykazywał szczególne zaangażowanie, a mianowicie kontaktów z otoczeniem gospodarczym. Współorganizował współpracę ze Stowarzyszeniem Rzeźników i Wędliniarzy RP w ramach Międzynarodowych Targów Poznaniu. Był członkiem Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności. Przez kilka lat uczestniczył w pracach komisji konkursu na najlepsze produkty spożywcze, honorowanym Złotym Medalem Międzynarodowych Targów Rolno-Spożywczych POLAGRA w Poznaniu. Utrzymywał stałe kontakty ze środowiskiem producentów

i dystrybutorów żywności w całym kraju, aktywnie uczestnicząc w inicjatywach podejmowanych przez interesariuszy, takich jak np. Poznański Park Naukowo-Technologiczny Fundacji UAM w Poznaniu. Profesor był również członkiem Rady Naukowej Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Aparatury Badawczej i Dydaktycznej w Poznaniu.

Profesor odszedł niespodziewanie w pełni sił twórczych, pełen zapału do pracy. Był nie tylko wybitnym naukowcem, po którym pozostanie bogaty dorobek naukowy, ale przede wszystkim człowiekiem otaczającym niezwykłą życzliwością i ciepłem swoich współpracowników, studentów i doktorantów, których inspirował kreatywnością i pasją badacza. Trudno pogodzić się z faktem, że Profesora Piotra Koniecznego nie ma już wśród nas. Dla naszego zespołu był nie tylko przełożonym, ale również wspaniałym kolegą, niezawodnym przyjacielem i dla każdego z nas ważną postacią w życiu zawodowym i osobistym. Pozostanie na zawsze w naszych sercach i pamięci.

PROF. UPP DR HAB.
RENATA CEGIELSKA-RADZIEJEWSKA

Stanisław Podsiadłowski

Stanisław Podsiadłowski urodził się 9 października 1949 r. w Poznaniu. Po ukończeniu studiów na kierunku mechanizacja rolnictwa na Akademii Rolniczej w Poznaniu pracował w Stacji Hodowli Roślin Nagradowice. W październiku 1976 r. podjął pracę w Instytucie Mechanizacji Rolnictwa Akademii Rolniczej w Poznaniu (obecnie Katedra Inżynierii Biosystemów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu), gdzie zdobywając kolejne stopnie i tytuły naukowe, pracował do przejścia na emeryturę w 2020 r.

Profesor Stanisław Podsiadłowski był osobą o niezwyklej życiorysie i nietuzinkowych pomysłach. Miał liczne talenty i oryginalne osiągnięcia – był zarazem badaczem, naukowcem, konstruktorem i praktykiem. Głównym obszarem działalności naukowej i badawczej Profesora była problematyka wpływu użytkowania ciągników i maszyn rolniczych na erozję wietrzną gleb lekkich. Z tego zakresu w 1984 r. na Wydziale Rolniczym Akademii Rolniczej w Poznaniu obronił pracę doktorską pt.: „Erozja wietrzna gleby lekkiej w koleinach ciągnika rolniczego”, przygotowaną pod kierunkiem prof. Stanisława Rząsy.

W latach 1986–1990 kierował tematem „Opracowanie metod uprawy gleb lekkich, przeciwdziałających erozji wietrznej w warunkach Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej”, realizowanym w ramach programu resortowego „Erozja gleb i metody jej zapobiegania”. W roku 1989 podjął współpracę naukową z Katedrą Erozji Gleb Uniwersytetu Moskiewskiego, ukierunkowaną głównie na problematykę prognozowania procesów erozyjnych. W tym samym roku w ramach II Funduszu Marii Skłodowskiej-Curie rozpoczął także współpracę naukową z Uniwersytetami Kansas Nebraska, Kolorado i Teksas oraz Departamentem Rolnictwa Stanów Zjednoczonych (USDA), obejmującą zagadnienia erozji pulweryzacyjnej. Efektem realizacji tych projektów i współpracy było uzyskanie w czerwcu 1996 r. na Wydziale Rolniczym Akademii Rolniczej w Poznaniu stopnia doktora habilitowanego na podstawie rozprawy *Rola uprawy mechanicznej w stymulacji procesu erozji eolicznej gleb lekkich*.

Drugim obszarem działalności naukowej Profesora Stanisława Podsiadłowskiego była tzw. zintegrowana uprawa gleby, ukierunkowana na ochronę powierzchni pól przed deflacją oraz na zmniejszenie ogólnych nakładów energii na uprawę. Ten temat realizował także we współpracy z Departamentem Rolnictwa Stanów Zjednoczonych (USDA) w ramach grantu „Development of a Tillage System to Prevent Pulverizing Erosion”, finansowanego przez II Fundusz Marii Skłodowskiej-Curie. Realizując ten temat, Profesor zbudował kilka oryginalnych agregatów uprawowo-siewnych, do dziś użytkowanych przez rolników.

W 1995 r. Profesor Podsiadłowski rozpoczął realizację problematyki obejmującej wykorzystanie energii wietrznej w rekultywacji jezior. W latach 1998–2001 realizował grant KBN pt.: „Zastosowanie aeratora z napędem rotorowym do napowietrzania jezior”. Wynikiem tej działalności badawczo-naukowej było opracowanie technologii rekultywacji jezior opartej na procesie aeracji pulweryzacyjnej z wykorzystaniem energii wiatru i wdrożenie jej na kilkudziesięciu jeziorach. To jedno z najważniejszych osiągnięć naukowych Profesora Stanisława Podsiadłowskiego, które było wskazane w ewaluacji dyscypliny inżynieria mechaniczna w 2021 r. i znacząco przyczyniło się do uzyskania kategorii A tej dyscypliny naukowej.

Obszerny dorobek naukowy, współpraca z wieloma ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą, rozwój kadry naukowej oraz patenty i wdrożenia były podstawą nadania dr hab. Stanisławowi Podsiadłowskiemu w 2005 r. tytułu profesora nauk rolniczych.

Profesor Stanisław Podsiadłowski opublikował 143 prace naukowe, w tym 110 oryginalnych prac twórczych, był współautorem 12 patentów, kierował sześcioma projektami, był promotorem trzech prac doktorskich oraz recenzentem prac doktorskich, habilitacyjnych i wniosków awansowych. Do ważniejszych osiągnięć Profesora Stanisława Podsiadłowskiego należy zaliczyć:

- opracowanie metody pomiaru podatności gleby na erozję wietrzną opartej na przenośnym tunelu aerodynamicznym,
- zdefiniowanie pojęcia erozji pulweryzacyjnej, opracowanie metod pośredniego i bezpośredniego pomiaru jej natężenia oraz modelu prognozowania,
- opracowanie metody pomiaru natężenia transportu eolicznego,
- zdefiniowanie pojęcia zintegrowanej uprawy gleby jako uprawy antyerozyjnej oraz opracowanie jej technologii,
- opracowanie technologii rekultywacji jezior opartej na procesie aeracji pulweryzacyjnej i wykorzystanie energii wietrznej oraz wdrożenie jej na ok. 40 jeziorach.

Profesor Stanisław Podsiadłowski oszczędził z naszego grona niespodziewanie. Będąc na emeryturze, nadal prowadził działalność badawczą, był pełen energii, pomysłów, planów, zgłaszał patenty i budował kolejne urządzenia. Był człowiekiem życzliwym, chętnie dzielącym się swoim doświadczeniem i wiedzą, a także wspinałym kolegą i przyjacielem, na którego zawsze można było liczyć. Takim Go zapamiętamy!

PROF. DR HAB. INŻ. JACEK PRZYBYŁ

Danuta Gembicka

Danuta Gembicka w roku 1948 rozpoczęła studia inżynierskie na Wydziale Rolnym Uniwersytetu Poznańskiego i Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu w zakresie chemii rolnej i gleboznawstwa. Dyplom inżyniera rolnika uzyskała w roku 1952. W tym samym roku rozpoczęła studia magisterskie na Wydziale Rolniczym – Oddział Technologii Rolnej Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu. W 1955 ukończyła studia drugiego stopnia i uzyskała tytuł magistra inżyniera technologii rolno-spożywczej na podstawie pracy magisterskiej: „Przydatność mąk pasażowych przemiału pszenicy do produkcji makaronu”, wykonanych w Zakładzie Technologii Rolnej Wyższej Szkoły Rolnej w Poznaniu pod kierownictwem prof. dr. Józefa Janickiego.

W roku 1952 wyszła za mąż i w następnych latach została matką trojga dzieci, co spowodowało kilkuletnią przerwę w karierze zawodowej. Od 1955 r. wróciła do pracy zawodowej na stanowisku asystenta w Laboratorium Analitycznym w Poznańskich Zakładach Przemysłu Piekarniczego. Pracę zawodową kontynuowała również jako nauczycielka w Technikum Chemicznym nr 2 w Poznaniu oraz w Miejskiej Przychodni Specjalistycznej jako technolog analityk.

W roku 1962 magister Danuta Gembicka otrzymała stypendium doktoranckie przyznane na podstawie decyzji Ministra Szkolnictwa Wyższego i rozpoczęła studia doktoranckie przy Katedrze Technologii Rolnej WSR w Poznaniu. Pracę doktorską na temat „Zachowanie witaminy C i niektórych witamin z grupy B w czasie obróbki wstępnej i termicznej marchwi i kapusty czerwonej” wykonywała w Katedrze Technologii Rolnej WSR w Poznaniu pod kierownictwem naukowym profesora Józefa Janickiego i obroniła w roku 1969. Uchwałą Rady Wydziału Technologii Rolno-Spożywczej WSR w Poznaniu nadano Danucie Gembickiej stopień doktora nauk technicznych w zakresie specjalności naukowej technologia i chemia żywności. 1 października 1969 r. została zatrudniona na stanowisku adiunkta w Katedrze Technologii Rolnej WSR, a po zmianach strukturalnych Uczelni – w Zakładzie Fermentacji i Biosyntezy ITŻPR. Na stanowisku tym pracowała do końca swojej

aktywności zawodowej. W roku 1992 dr inż. Danuta Gembicka przeszła na emeryturę.

W ramach pracy naukowej dr Danuta Gembicka rozwijała kilka obszarów badawczych, wśród których należy wymienić badanie zmian ilościowych i aktywności witamin z grupy B w różnych produktach spożywczych pochodzenia roślinnego, studia nad nierozpuszczalną glukoamylazą oraz zmianami cukrów prostych surowców roślinnych w czasie ich przetwarzania. Szczególne znaczenie w dorobku dr Gembickiej miały badania nad strawnością i przyswajalnością białek nasion roślin strączkowych pod wpływem wybranych procesów technologicznych, a także nad wpływem preparatów celulaz grzybowych na warstwę aleuronową ziarna zbóż. Wyniki tych badań były publikowane w liczących się czasopismach naukowych krajowych i zagranicznych, za co otrzymała wiele nagród JM Rektora. Warto zaznaczyć, że w roku 1970 dr Gembicka odbyła krótkoterminowy staż naukowy w NRD.

Nie sposób pominąć działalności dr Danuty Gembickiej na rzecz dydaktyki i organizacji studiów. Była szanowanym nauczycielem akademickim, cenionym za pracę dydaktyczną. Angażowała się w wiele aktywnych działań na rzecz społeczności studenckiej. Przez wiele lat pełniła funkcję opiekuna grup studenckich, opiekuna domu studenckiego i praktyk studenckich. Była wielokrotnie członkiem i sekretarzem wydziałowej komisji dla doboru kandydatów na pierwszy rok studiów oraz kuratorem koła naukowego technologów żywności. Za osiągnięcia w tej dziedzinie była wielokrotnie nagradzana przez władze Uczelni. Pani doktor była czynnym członkiem Stowarzyszenia Absolwentów UPP, a w 2012 r. została uhonorowana Złotym Medalem Jubileuszu 50-lecia Stowarzyszenia.

Doktor Danuta Gembicka zmarła 13 kwietnia 2023 r.

PROF. UPP DR HAB. MARIA MOROZOWSKA
DR INŻ. MARIA CZARNECKA
PROF. DR HAB. ZBIGNIEW CZARNECKI

Bohdan Bronisław Drogoszewski

Bohdan Bronisław Drogoszewski urodził się 14.05.1935 r. w Strażance w powiecie Baranowicze, województwie wileńskim. W 1953 r. ukończył Szkołę Ogólnokształcącą stopnia licealnego w Zduńskiej Woli i został przyjęty na I rok studiów na Wydziale Leśnym Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu, kontynuując rodzinne tradycje leśne. Ojciec Kazimierz był nadleśniczym Nadleśnictwa Kalisz. Studia pierwszego stopnia ukończył w marcu 1958 r., otrzymując dyplom inżyniera leśnictwa. Następnie rozpoczął studia magisterskie, które ukończył rok później, uzyskując zaliczenia z obowiązujących przedmiotów i wykonując pracę magisterską pt. „Materiały do metodyki selekcji generatywnych mieszańców wierzb”. Jednocześnie podczas studiów magisterskich pracował w Wiklinowym Gospodarstwie Doświadczalnym Paproć k. Nowego Tomyśla i w stacji terenowej Katedry Szczegółowej Hodowli Lasu w Potaszach, skierowany do tych jednostek przez prof. Leona Mroczkiewicza w celu odbycia stażu praktycznego i zapoznania się z pracą terenową zarówno w aspekcie doświadczalnictwa, jak i produkcji. Po ukończeniu pracy magisterskiej od 1 grudnia 1959 r. został zatrudniony na stanowisku asystenta w Katedrze Szczegółowej Hodowli Lasu WSR w Poznaniu. Starszym asystentem był w latach 1962–1967. Stopień naukowy doktora nauk leśnych otrzymał w 1967 r. na podstawie przedłożonej rozprawy pt. „Rejestr drzew i drzewostanów nasiennych jako podstawa wykazu ogólnokrajowego” oraz złożenia obowiązujących egzaminów. Pracę doktorską wykonał pod opieką prof. Leona Mroczkiewicza. Uzyskanie stopnia doktora skutkowało otrzymaniem w 1968 r. stanowiska adiunkta. Po uzyskaniu w 1976 r. stopnia doktora habilitowanego nauk leśnych w zakresie hodowli lasu na podstawie ogólnego dorobku naukowego i przedłożonej rozprawy habilitacyjnej pt. *Badania nad wrażliwością siewek sosny zwyczajnej na działanie niektórych preparatów chwastobójczych z grupy triazyn* w 1978 r. został zatrudniony na stanowisku docenta. Od 1991 r. był profesorem nadzwyczajnym, a w 2003 r. otrzymał tytuł profesora. W 2005 r. przeszedł na emeryturę.

Efektom działalności Profesora na polu naukowym są 54 oryginalne prace twórcze, 11 artykułów naukowych oraz autorstwo rozdziałów w dwóch podręcznikach. Za dorobek publikacyjny otrzymał kilka nagród rektora. Natomiast w działalności dydaktycznej pozostawił wypromowanych 48 magistrów i czterech doktorów.

Dokonania naukowe Profesora, których efektem są publikacje, powstawały w ramach kilku głównych kierunków działalności naukowo-badawczej:

- Wzrost leśnych drzew szybko rosnących na plantacjach doświadczalnych
Obiekty doświadczalne zostały założone w latach 70. ubiegłego wieku w Leśnym Zakładzie Doświadczalnym Murowana Goślina. Ich celem była próba określenia najbardziej korzystnej więźby sadzenia dla upraw plantacyjnych

brzozy brodawkowatej, modrzewia polskiego, świerka pospolitego i daglezi zielonej przez badanie zależności zachodzących pomiędzy więźbą a wzrostem drzew w uprawie. Profesor aktywnie uczestniczył w zakładaniu powierzchni doświadczalnych i przez wiele lat kierował badaniami.

- Hodowla wielogeneracyjnych drzewostanów sosnowych
Badania odbywały się na założonych w nadleśnictwach Gubin i Torzym w latach 80. powierzchniach obserwacyjnych, gdzie porównuje się dynamikę lasu zagospodarowanego zgodnie z planem urządzania z lasem pozostawionym naturze i lasem zagospodarowanym wg eksperymentalnych metod (ok. 200 ha). Prześledzenie dziejących się tam procesów pozwala przebadać dynamikę wymiany pokoleń i przyrostu, gromadzenie się oraz rolę martwego drewna i procesy sukcesyjne. Pozwala także poznać charakter i rolę ekologiczną oraz ekonomiczną zaburzeń, jakimi są zabiegi gospodarcze. Otrzymywane wyniki będą na bieżąco wykorzystywane w obiektach z eksperymentalnym zagospodarowaniem.
- Uprawa plantacyjna wierzb i ich wykorzystanie w leśnictwie
Obserwacje powierzchni badawczych z różnymi gatunkami i odmianami wierzb zlokalizowanymi w Leśnym Zakładzie Doświadczalnym Murowana Goślina skłoniły Profesora do podjęcia zadania badawczego dotyczącego wykorzystania wierzb jako bazy żerowej dla jeleniowatych i częściowej ochrony upraw leśnych przed szkodami. Badania były realizowane w latach 1982–2002 w różnych lokalizacjach. Prace były przez pewien czas realizowane w ramach tematu badawczego finansowanego przez Generalną Dyрекję Lasów Państwowych, kierowanego przez prof. Drogoszewskiego.
- Odnowienie naturalne buka zwyczajnego
W obszarze zainteresowań Profesora znalazł się również buk zwyczajny, a przede wszystkim możliwości jego odnawiania z wykorzystaniem procesów naturalnych. Powierzchnie obserwacyjne były zlokalizowane w nadleśnictwach Durowo i Trzcianka. Otrzymane wyniki wskazywały na możliwości wykorzystania tego sposobu odnowienia w szerszym zakresie.
- Stosowanie chemicznych środków chwastobójczych w szkółkach i uprawach leśnych
Badania rozpoczęły się w latach 70. i były pokłosiem obserwacji procesu dynamicznego pojawiania się czerechmy amerykańskiej na uprawach w Leśnym Zakładzie Doświadczalnym Murowana Goślina. Profesor był

prekursorem zwalczania tego gatunku przy zastosowaniu środków chemicznych. Jego badania i ich wyniki umożliwiły kolejnym badaczom udoskonalanie metod usuwania czerwchy amerykańskiej w drzewostanach sosnowych. W czasach, gdy nie zauważano narastającego problemu związanego z tym inwazyjnym gatunkiem, Profesor położył podwaliny pod rozwiązania, które obecnie służą polskim leśnikom.

Profesor Bohdan Drogoszewski pełnił także funkcje kierownicze – od 1978 r. kierował najpierw Zespołem Dydaktycznym Ekologicznych Podstaw Hodowli Lasu w Instytucie Przyrodniczych Podstaw Leśnictwa, a następnie Zakładem Ekologicznych Podstaw Hodowli Lasu w Katedrze Hodowli Lasu. W latach 1996–2003 był kierownikiem Katedry Hodowli Lasu.

Aktywnie działał na rzecz Wydziału i Uczelni. W latach 1987–1990 był prodziekanem ds. Zaocznego Studium Zawodowego i Praktyk Studenckich, pełnomocnikiem Rektora ds. bytowych studentów, a także opiekunem kilku roczników studiów; organizował też praktyki studenckie w ramach wymiany z Wydziałem Leśnym w Zvoleniu. Brał aktywny udział w niezliczonych konferencjach naukowych i szkoleniach dla pracowników administracji leśnej.

Reprezentował Uczelnię jako członek Komisji Zieleni Miejskiej Wydziału Ochrony Środowiska PRN w Poznaniu (1973–1982), Rady Naukowej Wielkopolskiego Parku Narodowego (1989–2004) oraz zespołu zadaniowego ds. opracowania nowelizacji zasad hodowli lasu. Za pracę naukową, dydaktyczną i organizacyjną otrzymał: Złoty Krzyż Zasługi (1980), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1990) oraz Złotą Odznakę „Za Zasługi dla Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej” (1998).

Był członkiem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Związku Nauczycielstwa Polskiego i – od 1963 roku – Polskiego Towarzystwa Leśnego. W 1996 r. został uhonorowany Srebrną Odznaką Honorową PTL.

Wszelkie osiągnięcia są istotne, ale najważniejsza jest pamięć o człowieku przekazywana kolejnym pokoleniom. Zapamiętamy wyjątkowe rozmowy z Profesorem, które były przepełnione rozsądkiem, a także trafnymi uwagami i humorem. Ale Profesor pozostanie w naszej pamięci przede wszystkim jako dobry człowiek.

PROF. DR HAB. WOJCIECH KOWALKOWSKI

Mieczysław Czekalski

Mieczysław Czekalski urodził się 23 kwietnia 1941 r. w Dąbrówce k. Poznania, gdzie ukończył szkołę podstawową. Już w dzieciństwie wykazywał zamiłowanie leśnicze, znał nazwy wszystkich drzew i roślin rosnących w parku otaczającym szkołę. Rodzice nie zgodzili się jednak, aby został leśnikiem. W 1961 r. ukończył Państwowe Technikum Ogrodnicze im. Józefa Warszewicza w Prószkowie k. Opola, gdzie dał się poznać jako solidny ogrodnik. Wtedy też zetknął się z różanecznikami, którym później poświęcił większość prac naukowych. Odbił praktyki zawodowe w Zakładzie Ogrodniczym inż. Aleksandra Tomiaka w Poznaniu, w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Dąbrówce, Sadowniczym Zakładzie Doświadczalnym w Brzeznej k. Nowego Sącza oraz w Szkółce Drzew i Krzewów Owocowych i Ozdobnych w Szymanowie k. Rawicza. Swoje zamiłowanie do świata roślin rozwijał, studiując na Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej w Szczecinie, którą ukończył w 1967 r.

Losy skierowały Mieczysława Czekalskiego w 1969 r. do Instytutu Biologii Stosowanej w Wyższej Szkole Rolniczej w Poznaniu, gdzie kontynuował rozwój naukowy, podejmując studia doktoranckie. Stopień doktora nauk przyrodniczych w zakresie botaniki z dendrologią uzyskał w 1973 r. na podstawie rozprawy „Badania nad różanecznikami (*Rhododendron* L.) uprawianymi w Polsce”.

W 1973 r. Mieczysław Czekalski rozpoczął pracę w Katedrze Botaniki na Akademii Rolniczej w Poznaniu. Wtedy przystąpił do realizacji badań, także nad różanecznikami, które stanowiły podstawę do przygotowania rozprawy habilitacyjnej *Aklimatyzacja różaneczników – Rhododendron „Catawbiense – Hybridum” i „R. Cunningham’s White” w Polsce*. Stopień doktora habilitowanego uzyskał na Wydziale Ogrodniczym AR w Poznaniu w 1981 r.

Do 1984 r. Mieczysław Czekalski kontynuował pracę w Katedrze Botaniki, a później w Katedrze Roślin Ozdobnych. Przez pierwszy 9 lat był kierownikiem Katedry. Tytuł profesora nauk rolniczych w zakresie ogrodnictwa otrzymał w 1991 r., a stanowisko profesora zwyczajnego w 2001 r. Od 1996 r. przez 10 lat pracował także w Katedrze Ogrodnictwa AR we Wrocławiu. W 2011 r. przeszedł na emeryturę.

Problematyka badawcza Profesora Czekalskiego obejmuje m.in.: introdukcję i adaptację roślin drzewiastych, zwłaszcza z rodziny wrzosowatych (*Ericaceae*) w warunkach przyrodniczych Polski; rośliny drzewiaste terenów zurbanizowanych: miast, osiedli i parków wiejskich – w aspekcie adaptacji do określonych warunków ekologicznych i przydatności dla terenów zieleni i innego rodzaju zadrzewień; biologię drzew, krzewów i roślin zielnych, ze szczególnym uwzględnieniem powstawania korzeni przybyszowych w warunkach naturalnych i sztucznych; zmienność morfologiczną drzew i krzewów; florystykę i ekologię roślin naczyniowych w zachodniej części Polski; technologię uprawy nowych i mało znanych gatunków roślin ozdobnych; energooszczędne technologie uprawy roślin ozdobnych, a także rozmnażanie roślin ozdobnych. Był twórcą polskiej szkoły ekologii (nauka o roślinach z rodziny wrzosowatych).

Szczególnie godna podkreślenia jest jego działalność naukowa i popularyzatorska. Profesor Czekalski opublikował ponad 1000 artykułów, w tym 500 oryginalnych. Napisał 24 książki. Wypromował 8 doktorów nauk rolniczych w zakresie ogrodnictwa i agronomii, wielu magistrów i inżynierów.

Za działalność badawczą, dydaktyczną i organizacyjną otrzymał 24 nagrody J.M. Rektora AR w Poznaniu. Był odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1990), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2000), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2003), Medalem za zasługi dla Wydziału Rolniczego AR we Wrocławiu (2000) oraz Medalem „Zasłużony dla Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu” (2010).

Profesor Czekalski był m.in. członkiem Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych, American Rhododendron Society i Landscape Plant Development Center – USA. Uczestniczył w dwóch międzynarodowych zespołach badawczych zajmujących się ozdobnymi roślinami wrzosowatymi: Dania i Wielka Brytania 1996–1997. W 1984 r. założył grupę „Rośliny Wrzosowate”, której przewodniczył 17 lat, oraz rocznik poświęcony roślinom wrzosowatym „Erica Polonica”, którego był redaktorem naczelnym. W latach 1988–1993 był redaktorem działu Ogrodnictwo w Komitecie Redakcyjnym Wydawnictwa AR w Poznaniu, a w latach 1993–1998 – redaktorem naczelnym „Rocznika Dendrologicznego”, oficjalnego wydawnictwa Polskiego Towarzystwa Botanicznego. Odbił staże naukowe w Norwegii, na Łotwie, w Stanach Zjednoczonych, w Niemczech. Profesor M. Czekalski był również członkiem honorowym Międzynarodowego Towarzystwa Uprawy i Ochrony Drzew, odznaczonym złotą odznaką (2006) oraz członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego, wyróżnionym także złotą odznaką (2011).

Praca dydaktyczna Profesora została też doceniona przez studentów Wydziału Ogrodniczego UPP. Uzyskał wyróżnienia: najlepszego wykładowcy, najsukceszniejszego wykładowcy, najgroźniejszego wykładowcy i „złotoustego” wykładowcy.

14 maja 2023 r. odszedł Profesor, którego dorobek życia obfitował nie tylko w wielokierunkową działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu. W osobie Pana Profesora straciliśmy zasłużonego członka społeczności, cenionego naukowca, miłośnika przyrody, przyjaciela drzew, propagatora nowych roślin ozdobnych, człowieka pracowitego i nader życzliwego. Pan Profesor szczególnie umiłował sobie różaneczniki. Jego marzeniem było, aby krzewy te trafiły pod strzechy. Dziękujemy Panu Profesorowi za to oraz za wszelkie dokonania, ale przede wszystkim za to, że był z nami i kształtował naukowe charaktery swoich podopiecznych.

PROF. UPP DR HAB.
AGNIESZKA KRZYMIŃSKA-BRÓDKA

Jolanta Elżbieta Komisarek

Jolanta Komisarek urodziła się w 1962 r. w Orchowie (dawne woj. konińskie), a całą swoją karierę dydaktyczno-naukową związała z Wydziałem Inżynierii Środowiska i Inżynierii Mechanicznej, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Studia magisterskie ukończyła w 1986 r. na Wydziale Rolniczym Akademii Rolniczej w Poznaniu, natomiast w 1993 r. obroniła na Wydziale Melioracji i Inżynierii Środowiska pracę doktorską pt.: „Zmienność przestrzenna czarnych ziem i gleb płowych falistej moreny dennej Równiny Kościańskiej”. Bogaty dorobek naukowy oraz rozprawa pt.: *Kształtowanie się właściwości gleb płowych i czarnych ziem oraz chemizmu wód gruntowych w katenie falistej moreny dennej Pojezierza Poznańskiego* były podstawą do uzyskania stopnia doktora habilitowanego w 2001 r. na Wydziale Rolniczym Akademii Rolniczej w Poznaniu. Ukoronowaniem kariery naukowej Jolanty Komisarek było nadanie tytułu profesora 30 grudnia 2009 r.

Wszystkie kroki kariery zawodowej realizowała w obecnej Katedrze Gleboznawstwa, Rekultywacji i Geodezji, jako asystent (od 1988 r.), adiunkt (od 1993 r.) i profesor nadzwyczajny (od 2004 r.). Prowadziła wykłady z wielu przedmiotów w kraju, jak i za granicą. Uczestniczyła w stażach naukowych i stypendiach, m.in. dwukrotnie w Holandii (1994 i 1997), w Niemczech (1995) i Kanadzie (1996). Wypromowała pięciu doktorów (w tym jednego z Syrii). W latach 1997–2023 roku była kierownikiem Katedry Gleboznawstwa, Rekultywacji i Geodezji UP w Poznaniu. W latach 2002–2008 pełniła funkcję prodziekana ds. nauki na Wydziale Melioracji i Inżynierii Środowiska, a w okresie 2008–2016 roku była dziekanem ww. wydziału.

Pani Profesor od 1988 r. była członkiem Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego (PTG) oraz International Union of Soil Sciences (IUSS), członkiem Komisji Genezy, Klasyfikacji i Kartografii Gleb PTG (od 1993), której przewodniczyła w latach 2012–2015; członkiem American Society of Soil Science, Komisji Badań Czwartorzędu Polskiej Akademii Nauk oraz Komitetu Nauk Agronomicznych (od 2017), a także Komitetu Redakcyjnego Wydawnictwa AR/UP w Poznaniu jako Redaktor Działu Melioracje i Inżynieria Środowiska (od 2006), Rady Naukowej „Acta Scientiarum Polonorum”, seria „Formatio Circumietus” (od 2006). Od 25 lat nieprzerwanie była ekspertem w zakresie podprogramu E1 – gleby i F1 – chemizm roztworów glebowych w Zintegrowanym Monitoringu Środowiska Przyrodniczego.

Opublikowała ponad 160 oryginalnych prac naukowych, w tym wiele monografii. Była również autorką kilkuset opracowań eksperckich, raportów badawczych, doniesień naukowych i artykułów popularnonaukowych. Brała udział w licznych projektach badawczych krajowych i międzynarodowych jako ich kierownik i wykonawca. Aktywnie współpracowała z Niemieckim Towarzystwem Gleboznawczym, współorganizując w latach

1992–2003 cykliczne konferencje i letnie szkoły polsko-niemieckie dotyczące genezy i klasyfikacji gleb.

Zainteresowania i działalność naukowo-badawcza Pani Profesor skupiały się na ilościowej ocenie zróżnicowania pokrywy glebowej w aspekcie ochrony, kształtowania i zrównoważonego wykorzystania zasobów glebowych. Z problematyki tej wyłania się pięć zagadnień, których elementem wiążącym jest kwantyfikacja środowiska glebowego w odniesieniu do krajobrazów glebowych Niżu Polskiego. Pierwsze z nich dotyczyło zmienności przestrzennej gleb i ich właściwości, drugie – zmienności czasowej właściwości gleb oraz dynamiki wody glebowej i chemizmu wód gruntowych, trzecie – genezy i kartografii gleb, czwarte – przekształceń antropogenicznych gleb na skutek ich intensywnego użytkowania rolniczego, natomiast piąte – monitoringu środowiska glebowego.

Za działalność badawczą, dydaktyczną i organizacyjną otrzymała wiele nagród J.M. Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Była również wielokrotnie odznaczona m.in. Medalem Komisji Edukacji Narodowej i Złotą Odznaką Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego.

Pasją Pani Profesor był tenis stołowy, który od młodości trenowała w szkole podstawowej, średniej, a następnie na AR w Poznaniu. Wielokrotnie z sukcesami reprezentowała barwy naszej Uczelni na zawodach. Poza tenisem stołowym aktywnie uprawiała narciarstwo i windsurfing. W ostatnich latach z pasją rozwijała również rodzinną tradycję pszczelarstwa. Miody z Jej pasieki, zwłaszcza te kremowane, były niezwykle smaczne i cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Pani Profesor Jolanta Komisarek pozostanie w naszej pamięci jako osoba odważna, energiczna, podejmująca nowe i trudne wyzwania organizacyjne, dydaktyczne i przede wszystkim naukowe. Nigdy nie zapomnę Jej słów: „Panie Michale, bez kontrowersji i różnicy zdań nie ma rozwoju nauki!”. Była niezwykle wymagająca w stosunku do siebie, więc od swoich podopiecznych również wymagała zaangażowania naukowego, ale przy tym zawsze była otwarta, wyrozumiała i cierpliwa. Służyła radą i chętnie pomagała w trudnych sprawach.

Niestety, 7 sierpnia 2023 r. odeszła od nas wyjątkowa Pani Profesor, której dorobek obfitował w wielokierunkową działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu. W jej osobie straciliśmy zasłużonego członka społeczności uniwersyteckiej, cenionego naukowca i nauczyciela akademickiego, wychowawcę wielu pokoleń młodzieży akademickiej i kadry naukowej, miłośnika przyrody, Człowieka niezwykle pracowitego i życzliwego.

DR INŻ. MICHAŁ KOZŁOWSKI

Lesław Andrzej Łabudzki

Lesław Andrzej Łabudzki rozpoczął studia na Wydziale Leśnym Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu w 1959 r. Po uzyskaniu dyplomu magistra inżyniera leśnictwa w 1964 r. zaczął pracę jako asystent w Zakładzie Gospodarstwa Łowieckiego. Stopień doktora uzyskał w 1972 r., a jego praca doktorska o tematyce zasobności żerowej różnych siedlisk w odniesieniu do gatunków jeleniowatych została wyróżniona indywidualną nagrodą ministra. Stopień doktora habilitowanego uzyskał w 1993 r., a rozprawa habilitacyjna na temat struktury przestrzennej jelenia i daniela oraz ich jakości osobniczej w Wielkopolsce została wyróżniona indywidualną nagrodą rektora.

W 2002 r. Prezydent RP nadał mu tytuł profesora nauk leśnych. Głównymi kierunkami działalności naukowej profesora Lesława Łabudzkiego była gospodarka łowiecka i ekologia zwierząt, badania dotyczące racjonalnego gospodarowania populacjami wybranych gatunków zwierząt łownych, przede wszystkim gatunków jeleniowatych oraz dzika. W aspekcie gospodarczym były to badania związane z różnego rodzaju stratami (szkodami) wyrządzanymi przez zwierzynę w lesie i na polu, a także prace zmierzające do opracowania metod oceny liczebności zwierzyny grubej w skali całego kraju. Był autorem ponad 100 publikacji naukowych, w tym współautorem czterech książek i dwóch skryptów. Profesor Lesław Łabudzki wypromował dziewięciu doktorów. Prowadził wykłady i ćwiczenia z ekologii oraz gospodarki łowieckiej na kierunkach:

leśnictwo, ochrona środowiska, agroturystyka, hodowla zwierząt oraz na studiach podyplomowych.

W latach 1996–2002 pełnił z wyboru przez dwie kadencje funkcję prodziekana, a w latach 2002–2008 przez dwie kadencje funkcję dziekana Wydziału Leśnego Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu. Profesor Lesław Łabudzki kierował Katedrą Gospodarstwa Łowieckiego, a następnie Katedrą Łowiectwa i Ochrony Lasu w latach 2005–2010. Należał m.in. do Komitetu Nauk Leśnych Polskiej Akademii Nauk, Rady Leśnictwa przy Ministrze Środowiska, Kolegium Lasów Państwowych, Rady Naukowej Instytutu Badawczego Leśnictwa, Rady Naukowej Wielkopolskiego Parku Narodowego, Naczelnej i Okręgowej Rady Łowieckiej.

Profesor Lesław Łabudzki został wyróżniony odznaczeniami państwowymi i resortowymi: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz najwyższymi odznaczeniami łowieckimi: Złotym, Medalem św. Huberta i członkostwem honorowym Polskiego Związku Łowieckiego.

Nestor Wydziału Leśnego, długoletni pracownik naukowo-dydaktyczny, wychowawca wielu pokoleń leśników odszedł od nas 9 września 2023 r.

PROF. DR HAB. PIOTR ŁAKOMY

Piotr Ilnicki

Piotr Ilnicki urodził się 9 marca 1935 r. we Wrocławiu. Studia ukończył w 1957 r. na Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu. Pierwszą pracę rozpoczął jako inspektor ds. łąkarskich w Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Kaliszu. Od 1960 r. pracował w Biurze Projektów Wodnych Melioracji w Kaliszu, a następnie w Poznaniu. Pracę doktorską dotyczącą kurczliwości torfów obronił 18 czerwca 1966 r. na Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej w Szczecinie. Promotorem był prof. dr hab. Mieczysław Jasnowski, a recenzentami czołowi polscy torfoznawcy: prof. dr hab. Stanisław Tołpa i prof. dr hab. Henryk Okruszko. Przygotowania do pracy doktorskiej jednocześnie rozpoczęły przygodę z torfoznawstwem, które stało się największą pasją naukową Profesora na całe życie. Kontynuacją zainteresowania torfoznawstwem była również praca habilitacyjna. Po przeprowadzeniu postępowania habilitacyjnego Rada Wydziału Rolniczego Akademii Rolniczej w Szczecinie 6 grudnia 1972 r. nadała mu stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych. Pracę w Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu rozpoczął 1 marca 1989 r. W latach 1994–2004 kierował utworzoną przez siebie Katedrą Ochrony i Kształtowania Środowiska na Wydziale Ogrodniczym, w której pracował do momentu przejścia na emeryturę w 2005 r. Tytuł profesora w zakresie nauk rolniczych uzyskał w 1999 r.

Liczne prace z zakresu torfoznawstwa zyskały uznanie w kraju i za granicą, czego wyrazem było otrzymanie w 1976 r. prestiżowego stypendium Fundacji Alexandra von Humboldta. Uwieńczeniem wieloletnich badań z zakresu torfoznawstwa było wydanie w 2002 r. obszernego podręcznika *Torfowiska i torf*, którego Profesor był redaktorem i głównym autorem. Książka uzyskała między innymi nagrodę Zespołową Ministra Edukacji Narodowej i Sportu. Kolejnym zagadnieniem badawczym, któremu Profesor Ilnicki poświęcił wiele lat pracy, była eutrofizacja wód powierzchniowych i gruntowych. Efekty obszernych badań prowadzonych w latach 1990–2008 opublikowano między innymi w książce *Eutrofizacja cieków wodnych zlewni Warty w latach 1992–2002*. Równoległe pod kierownictwem Profesora realizowano zakrojone na szeroką skalę badania nad inwentaryzacją i waloryzacją krajobrazu rolniczego, które doprowadziły do wypracowania nowych metod badawczych. W latach 1993–1994 Profesor Ilnicki wraz ze swoim zespołem realizował projekt badawczy „Waloryzacja przyrodnicza cieków wodnych”. Wyniki tych badań opublikowano między innymi w formie książki *Ekomorfolożyczna waloryzacja dróg wodnych Wielkopolski* (1997). Prace dotyczące hydromorfologii cieków wodnych były kontynuowane przy opracowaniu nowej

metody Monitoringu Hydromorfologicznego Rzek (MHR), zgodnej z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej. Wiedza Profesora z zakresu rolnictwa i ochrony środowiska pozwoliła mu opublikować w 2004 r. obszerny podręcznik akademicki *Polskie rolnictwo a ochrona środowiska*. W ostatniej książce *Mit stepowienia Wielkopolski w świetle wieloletnich badań obiegu wody*, opublikowanej w 2012 r., Profesor wraz ze współautorami przedstawił wyniki wielu lat badań zmian obiegu wody w Wielkopolsce. Zaprezentowane dane obejmowały okres od połowy XIX w. do roku 2010. Wyniki badań pozwoliły wykazać błędność ogłoszonej w 1947 r. teorii „stepowienia Wielkopolski”.

Łączny dorobek naukowy Profesora obejmuje 328 publikacji, dziesięć książek, ponad 100 dokumentacji technicznych, ekspertyz i opinii dla różnych jednostek gospodarczych i administracyjnych oraz pięć polskich norm. Profesor był opiekunem 77 prac magisterskich i promotorem pięciu prac doktorskich.

Przez wiele lat aktywnie działał w Stowarzyszeniu Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych, wchodził w skład Rady Głównej Naczelnej Organizacji Technicznej. Był również członkiem Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego, Societas Humboldtiana Polonorum, Komitetu Melioracji i Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk i Polskiego Komitetu Narodowego Międzynarodowego Stowarzyszenia Torfowego, którym przez wiele lat kierował. Będąc członkiem International Peat Society w latach 1996–2000, pełnił funkcje wiceprezidenta oraz przewodniczącego Komisji III, zajmującej się rolniczym użytkowaniem torfowisk.

Został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1986), Złotym Krzyżem Zasługi (1979), otrzymał też wiele odznak honorowych, resortowych i wojewódzkich. W 2004 r. International Peat Society jako jedynego przedstawiciela Polski wyróżniło Profesora tytułem Honorary Member, a w 2012 r. w Sztokholmie otrzymał corocznie przyznawany „IPS Award of Excellence”.

Profesor zmarł 30 września 2023 r. w Poznaniu. Pochowany został na cmentarzu parafialnym w Lusowie.

W osobie Pana Profesora Uczelnia straciła uznanego uczonego, wychowawcę wielu pokoleń pracowników naukowych i studentów. Zapamiętamy Go jako człowieka niezmiernie pracowitego, życzliwego, chętnie dzielącego się swoim doświadczeniem i wiedzą, a także wspaniałego koleżę, przyjaciela młodzieży, na którego zawsze można było liczyć.

DR HAB. KRZYSZTOF GÓRECKI

Karol Wojciech Duczmal

Karol Wojciech Duczmal urodził się 29 maja 1930 r. we Włocławku w rodzinie nauczyciela Ignacego i Czesławy Duczmalów. Tam uczęszczał do szkoły podstawowej im. J. Długosza, kończąc trzy klasy w 1939 r. Zimą na przełomie 1939/1940 roku wysiedlono go razem z matką i siostrą do Generalnej Guberni, gdzie ukończył szkołę powszechną i dwie klasy gimnazjum na tajnych kompletach. Po powrocie do Włocławka kontynuował naukę w Państwowym Liceum i Gimnazjum Ziemi Kujawskiej, w którym w 1948 r. uzyskał świadectwo dojrzałości.

Jesienią tego samego roku rozpoczął studia rolnicze w SGGW, skąd po zaliczeniu pierwszego roku przeniósł się do Poznania, kontynuując studia na Wydziale Rolniczo-Leśnym Uniwersytetu Poznańskiego. W 1952 r. uzyskał dyplom inżyniera-rolnika. Równocześnie studiował botanikę i zielarstwo na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Poznańskiego. Studia te ukończył w grudniu 1952 r., uzyskując tytuł magistra filozofii w zakresie botaniki. Pracę magisterską pt. „Wyszukanie optymalnej pory zbioru bazylii (*Ocimum basilicum* L.)” wykonał pod kierunkiem doc. dr. Mariana Nowińskiego w Państwowym Instytucie Leczniczych Surowców Roślinnych w Poznaniu. Po studiach pracował między innymi w Centrali Nasiennej oraz Instytucie Włókien Naturalnych w Poznaniu. W 1956 r. podjął pracę w Wyższej Szkole Rolniczej w Szczecinie, w Katedrach Ogólnej Uprawy Roli i Roślin oraz Fizjologii Roślin. W 1962 r. uzyskał stopień doktora nauk rolniczych po obronie pracy doktorskiej pt. „Badania nad przemianami fizjologicznymi w stratyfikowanych nasionach jabłoni”, wykonanej pod kierunkiem prof. dr. hab. Mariana Lityńskiego. Rok później został zatrudniony w nowo tworzonej Katedrze Biologii Nasion i Nasiennictwa Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu. W 1969 r. uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie fizjologii roślin na podstawie rozprawy pt. *Przemiany związków azotowych kiełkujących nasion i rozwijających się siewek Pisum sativum* L. W latach 1969–1970 odbył staż naukowy na Uniwersytecie Cornell w USA. Po powrocie do kraju objął kierownictwo Zakładu Nasiennictwa Ogrodniczego Instytutu Produkcji Ogrodniczej, a od 1980 r. – Katedry Nasiennictwa i Szkółkarstwa Ogrodniczego. W 1981 r. otrzymał tytuł profesora i stanowisko profesora nadzwyczajnego, a w 1995 r. – stanowisko profesora zwyczajnego. W 2000 r. przeszedł na emeryturę.

Profesor Duczmal przez dwie kadencje, w latach 1971–1972 oraz 1987–1990, sprawował funkcję prodziekana Wydziału Ogrodniczego. W latach 1976–1978 pełnił funkcję wicedyrektora, a w latach 1978–1981 – dyrektora Instytutu Produkcji Ogrodniczej.

Zainteresowania naukowe profesora Duczmala dotyczyły biologii i fizjologii nasion, produkcji materiału siewnego oraz opracowania nowych wówczas zagadnień sektora nasiennego. Prowadził między innymi obszerne badania nad desykacją nasion kwiatów i sprzętem mechanicznym. Jest autorem projektu rejonizacji produkcji nasiennych roślin ogrodniczych w Polsce. Zapoczątkował także tworzenie kolekcji fasoli w Polsce, która dziś jest częścią krajowego banku genów. Jako jeden

z pierwszych dokonał analizy i oceny jakości polskiego rynku nasion ogrodniczych.

Pracę naukową łączył umiejętnie z pracą dydaktyczną i organizacyjną. Wypromował 82 magistrów i 11 doktorów nauk rolniczych. Był recenzentem wielu wniosków o stopień doktora habilitowanego, tytuł naukowy profesora, stanowisko profesora nadzwyczajnego lub zwyczajnego. Opublikował ponad 170 prac naukowych, w tym 68 rozpraw naukowych. Był współautorem pięciu podręczników m.in. *Hodowla roślin i nasiennictwo* (1994), *Nasiennictwo ogrodnicze* (1997) oraz *Nasiennictwo* (2000). W latach 1998–2000 zrealizował grant, którego efektem był nowy 4-letni plan i program studiów inżynierskich z hodowli roślin, nasiennictwa i zarządzania sektorem nasiennym. W ramach tego projektu pracownicy Katedry odbyli wizyty w liczących się w UE ośrodkach akademickich, w których prowadzono kursy z hodowli roślin i nasiennictwa. Był również inicjatorem utworzenia anglojęzycznych studiów magisterskich w zakresie hodowli roślin i nasiennictwa. Studia te uruchomiono w 1995 r. i z pewnymi zmianami funkcjonują one do dziś.

Profesor Duczmal był członkiem Komitetu Nauk Ogrodniczych PAN, Komitetu Fizjologii, Genetyki i Hodowli Roślin PAN. Był redaktorem naczelnym kwartalnika „Hodowla Roślin i Nasiennictwo” oraz członkiem Komitetu Redakcyjnego kwartalnika „Herba Polonica”. Profesor był współzałożycielem i pierwszym prezesem Polskiej Izby Nasiennych. Pełnił tę funkcję w latach 1992–2012. Był współautorem Strategii Rozwoju Polskiego Sektora Nasiennego, głównym autorem projektu ustawy o nasiennictwie i prawach hodowców roślin z 2000 r. oraz współautorem kolejnych jej nowelizacji. Był także zastępcą głównego koordynatora Grupy Ekspertów ds. Sektora Nasiennego działającej w krajach Europy Centralnej i Wschodniej w ramach FAO.

Profesor Duczmal za swoją działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną otrzymał wiele prestiżowych odznaczeń. Został uhonorowany Złotym Krzyżem Zasługi (1979), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1987), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1998) oraz Medalem „Zasłużony dla Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu” (2015). W 2015 r. Wydział Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN uhonorował Profesora medalem im. Michała Oczapowskiego za wybitny wkład w rozwój hodowli roślin i nasiennictwa ogrodniczego. W 2017 r. został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi w działalności na rzecz rozwoju hodowli roślin i nasiennictwa.

Prof. Karol W. Duczmal zmarł 6 października 2023 r. W Osobie Profesora Uczelnia straciła wybitnego uczonego z zakresu nasiennictwa, zasłużonego pedagoga i organizatora, wychowawcę wielu pokoleń pracowników naukowych i studentów. W naszej pamięci pozostanie jako człowiek pełen pasji, twórczych wyzwań, życzliwości i pogody ducha.

PROF. UPP DR HAB. HANNA DORNA
PROF. DR HAB. ROMAN HOŁUBOWICZ

*Nie ból jest najgorszy w posiadaniu
wspomnień, ale samotność.
Wspomnieniami trzeba się dzielić.*

LOIS LOWRY

